

Et & Risalesi

Günümüz Meselesine Bakış

Ebu Ubeyde

www.TevhidDini.com

Et Risalesi

Ebu Ubeyde

بسم الله الرحمن الرحيم

Hamd âlemlerin rabbi Allah’a mahsustur. Ona hamd ederiz ve ondan yardım dileriz. Ona istigfar ederiz. Nefislerimizin şerrinden ve kötü amellerimizden ona sığınırız. Allah kime hidayet ederse onu saptıracak yoktur. Kimi de saptırırsa ona hidayet edecek yoktur. Şehadet ederim ki Allah’tan başka ilah yoktur. Yine şehadet ederim ki Muhammed (s.a.v.) onun kulu ve elçisidir. Bundan sonra:

Günümüzün güncel tartışılan meselelerinden bir tanesine de müşriklerin kestiklerinin helal olup olmamasıdır. Mesele hakkında uzun uzadıya tartışmalar yapılmıştır. Bazı kardeşlerimiz bize sordular. Meseleye dair bizden fayda verici küçük bir risale hazırlamamızı bizden istediler. Biz bu kısa risalede et kesiminde illetin ne olduğunu anlatmaya çalışacağız.

Ancak meseleye geçmeden önce şunu açıkça belirtmek gerekir; bu noktada getirilen 3 tane başlıca şüphe vardır;

1- “ Size ne oluyorda Allah’ın adına kesilenlerden yemiyorsunuz. Hâlbuki size neyi haram kıldığını açıkladı.” Eğer müşrik besmele ile et keserse bana düşen o eti yemektir. O et bana helaldir.

2- Bu mesele ihtilafın olduğu meseledir. Öyleyse neden bu kadar katınsınız ve her zaman bu meseleyi gündeme getiriyorsunuz.

3- Müşriklerin kestiğinin haramlığında icma yoktur.

“ Şüphesiz size ölü hayvan etini, kanı, domuz etini, Allah’tan başkası için kesilen hayvanı haram kılmıştır; fakat darda kalana, başkasının payına el uzatmamak ve zaruret miktarını aşmamak üzere günah sayılmaz.”¹

Şeyhulislam İbn Teymiyye şöyle dedi; “ Malik’in, Şafi’nin ve Ahmed’in diğer rivayetine göre şüphesiz bunun peyniri necistir. Çünkü bu gibi bir hayvanın yoğurdu veya peynir mayası necistir. Çünkü ölünün sütü ve yoğurdu necistir. Her kimin kestiği yenilmez ise onun kestiği ölü etidir.”²

Allah’ın haram kıldığını helal kılmak isteyeninin delil getirmesi gerekir. Yoksa Allah’ın şöyle dediklerinden olur;

“Doğrusu şeytanlar sizinle tartışmaları için dostlarına fısıldarlar, eğer onlara itaat ederseniz şüphesiz siz müşrik olursunuz.”³

İbnul Kayyum dedi ki; “ Haram olan kesimler babında Allah ve Resulünün mübah kıldıkları mübahtır. Mübahlığa ve çevrilen sınıra arız olan bir delile güç yetirilirse delil ile şu üç yönden amel etmek evladır.

Birincisi; belirlenen aslı teyit etmektedir.

İkincisi; onu kapsamaktadır.

Üçüncüsü; eğer iki delil birbiri ile çelişir ise haram aslına döndürülür.”⁴

İlk şüpheye geçerek meselemize başlıyoruz inşallah... .

¹ Bakara 173

² Mecmuatul Fetava 35/154

³ Enam 121

⁴ Ahkamu Ehiliz Zimme 1/528

1- “ Size ne oluyor da Allah’ın adına kesilenlerden yemiyorsunuz. Hâlbuki size neyi haram kıldığını açıkladı.” Eğer müşrik besmele ile et keserse bana düşen o eti yemektir. O et bana helaldir.

Öncelikle ilim ehli küfrü nasıl ayırmışlar ve dünya ahkamına nasıl tatbik etmişlerdir bunun incelemesi gerekmektedir.

Şeyhulislam İbn Teymiyye dedi ki; “ İslam ehline karşı çıkan ve bazılarının kelimeyi şehadeti konuştuğu İslam diye isimlendirdikleri ve şeriata iltizam etmedikleri zaman onların askerleri şu dört gruba ayrılmışlardı;

Küfrü üzere kalan Ermeni ve Moğol kâfirler,

Rum, Fars ve Araplardan önceden Müslüman olmalarına rağmen irtidat eden topukları üzere geri dönen taifedir ki işte bunlar asli kâfirlerden; Allah, Resulü ve müminler katında birçok yönden cürümleri en büyük olanlardır. İşte bunlarla savaş zorunludur. Çıktıkları yerden dönünceye kadar savaşmak zarurettir. Onlara zimmet, koruma ve eman bağlanmaz. Onlar esir alınmaz malla veya adam ile fidye kabul edilmez. Onların kestikleri yenmez kadınları ile nikâhlanılmaz. İttifak ile riddetlerinde kaldıkları müddetçe rukye talep edilmez. Onlardan savaşan veya savaşmayan herkes öldürülür. Âlimlerin ittifakı ile bunların kocamış yaşlı, kör ve hasta olanları öldürülmez. Aynı şekilde cumhura göre kadınları da öldürülmez. Asli kâfire ise koruma ve eman vermek caizdir. Eğer esir ise ondan faydalanmak caizdir cumhurun yanında. Eğer kitap ehli ise ona zimmet bağlanır kadınları ile nikâhlanılır kestikleri yenir. Aynı şekilde âlimlerin ittifakı ile kadınları öldürülmez. Ancak söz veya amel ile savaşır ise o zaman onlarda öldürülür. Sünnetin delalet ettiği gibi âlimlerin ittifakı ile onlardan ancak savaşanlar öldürülürler. Mürted kâfir küfründe devam eden kâfirden din ve dünya da daha kötüdür. İşte bu kavimlerden aralarında mürted olanlar vardır. Onların sayıları sayılamayacak kadar çoktur. Ancak Allah bilir sayılarını. İşte bu iki sınıf ki aynı şekilde onların arasında kendilerini İslam’a nispet etmesine rağmen o şeriata uymayanlar, namazı kılmayarak, zekât vermeyerek, beyti hac etmeyen ve Müslümanların kanlarından ve mallarından elini çekmeyen yüz çevirmiş. Aynı şekilde Allah yolunda cihada iltizam etmekten imtina etmiş veya Yahudi ve Hristyanlardan cizye almak gibi İslam’ın şariatından imtina etmişler vardır. İşte bunlarla savaşmak Müslümanların icması ile vaciptir. Tıpkı Ebu Bekir’in zekâtı men edenlerle savaştığı gibi savaşmak gerekir. Bilakis bunlar onlardan daha şerlidirler.”⁵

İbn Teymiyye rahimehullah dedi ki; “ Deriz ki küfür iki kısımdır. Birinci kısım üzerine dünya ahkâmının bina edildiği kısımdır. Haram olan nikâhlanmalar, kesilenler, mirastan men olunma, akıl, malın ve kanın korunması gibi buna benzer şeylerdir.”⁶

Gazali dedi ki; “ Riddet ile mürtedin hükmünün zevale uğraması noktasında seçtiğimiz fetva kestiklerinin ve nikâhlarının haramlığına ulaşmasıdır. Onlardan birinin kestiği zındığın ve mecusunin helal olmadığı gibi helal değildir. Şüphesiz kesimin helal olması ile nikâhlanma meselesi Yahudi ve Hristyanlar hariç diğer kâfirler hakkında birbiri ile paralel olan iki meseledir.”⁷

Şeyh Abdurrahman ibn Hasan Ali şeyh’e soruldu; Kâfir ve mürted eğer et için kesim yapar ve üzerine Allah’ın ismini anarsa kesilenin hükmü nedir?

Dedi ki; “ Onun üzerine Allah’ın ismini anması için denilir ki; mürted ve asli kâfir’in besmelesi muteber değildir. Çünkü amelleri batıldır. Onların varlığı ve yokluğu birdir. Tıpkı şirkine devam ettiği sürece kelimeyi tevhidi ikrar etmesinin muteber olmadığı gibidir. Olması olmaması

⁵ Mecmuatul Fetava 28/413

⁶ Şerhul Umde 4/92

⁷ Fadaihul Batiniyye 1/158

gibidir. Eğer manasını bilerek ve gereklerine uyarak söylerse fayda verir. ‘ Ancak her kim hakka bilerek şehadet eder ise işte onlar müstesnadır.’^{8,9}

Ebu Bekir El Cassas dedi ki; “ Ashabımız ve Malik ve Hasan ibn Salih dediler ki; Eğer Müslüman bilerek besmeleyi terk ederse kestiği yenilmez. Ancak unutursa yenilir. Şafii ise her iki halde de yenir dedi. Bunun benzeri Evzai’den de rivayet edildi. Aynı şekilde besmeleyi unutarak terk edenin kestiğinde de ihtilaf edildi. Ali, İbn Abbas, Mücahid, Ata İbn Ebi Rebah, Said İbnul Museyyeb, ibn Şihab ve Tavus dediler ki üzerine besmele çekilmesi unutilan bir hayvanı yemekte bir beis yoktur. Ali dedi ki, unutan İslam üzeredir. İbn Abbas dedi ki; Müslüman kalbinden Allah’ı zikreder. Ve dedi ki; besmele nasıl ki şirkte fayda vermiyor ise unutmakta İslam’da iken zarar vermez.”¹⁰

Şeyhulislam İbn Teymiyye dedi ki; “ Müşrik, eğer Allah’a ve Allah’tan başkasına ibadet ediyorsa denilir ki Allah’a ve başkasına ibadet ediyor. Ya da ona müşrik olarak ibadet ediyor. Mutlak olarak ibadet ediyor denemez. Ve hiçbir şeye ibadet etmeyen ondan daha şerli olan gibidir de denemez. İbadet mutlak ve ortaktır(bu durumda). İbadet makbuldür. Müşriğin ibadeti ise makbul değildir.”¹¹

Şeyhulislam İbn Teymiyye dedi ki; “ Nebi sav’dan sahih’te şu sabit olmuştur ki; Allah dedi ki; “ Ben ortaklardan münezzehim. Her kim bir amel yapar ve başkasını bana ortak koşarsa ben ondan beriyim” Ortak koşan herkes dâhildir. Müşriğin ibadetinin hepsi batıldır. Onun ibadetinden Allah’ın nasibi olan haktır kalan ise batıldır denemez.”¹²

İmam Nevevi rahimehullah dedi ki;

”Bizim ashabımız söyledi ki: Mürtedin, putperestin, mecusunin ve kitabı olmayan başkalarının kestikleri haram olduğu gibi onların köpek ve ya ok ile avladıkları da haramdır. Aynı zamanda onların müslümanla ortak olarak kestikleri de haramdır, hatta bıçağı boğazının ortasına batırsa bile ve ya boğazının bir hissesini o, bir hissesini ise müslüman kesse bile (haramdır). Ve ya her ikisi de avı ok ve ya köpek ile öldürse bile, helal olmaz ve ya her ikisi de ok atsa ve ya köpekleri gönderse ve müslümanın oku ve ya köpek yaralayarak avı öldürürse ve ya hayvanın hareketine son koyarsa, müslümanın bir koyunu kesip, mecusunin onu soyması helal olduğu gibi bu da helal olur. Lakin eğer mecusunin gönderdiği köpek (ve ya attığı ok) yaralarsa ve ya avı her ikisi de birlikte ve ya birbirinin ardınca yaralarsa ve onlardan hiç biri onu öldürmezse lakin daha sonra ikisinin de tesirinden ölse ve ya hangisinin olduğu bilinmezse (o zaman nasıl?)Bu haramdır. çünkü hayvanda asıl olan haramlıktır, ta ki mubah yolla kesilene kadar.”¹³

Bütün sahabeler ve tabiin, Müslümanlar ile kitap ehli dışında kalan kimselerin kestiklerinin haram olduğunda ittifak etmişlerdir. Bize, Müslüman veya ehli kitap dışındaki kimselerin kestiklerinin yenebileceğine dair hiçbir rivayet ulaşmamıştır”¹⁴

“Kitap ehlinin kestiğinin helal olabilmesi için Allah’ın ismini zikretmeleri şart değildir. Çünkü onlar Allah’ın ismini söyleseler bile, gerçek mabud olan Allah’ı kastetmezler. Mesih’in babası veya Uzeyr’in babası olduğuna inandıkları Allah’ı kastederler. **Gerçek mabudun ismini kastederek söyleseler bile, kâfirin besmele çekip çekmemesi önemli değildir.** Çünkü onların ibadeti geçersizdir.”¹⁵ Onun için İmam Taberi rahimehullah şunları da tefsirinde söylemiştir:

⁸ Zuhuf 86

⁹ Durerus Seniyye

¹⁰ Ahkamul Kuran 4/170

¹¹ Mecmuatul Fetava 16/574

¹² Mecmuatul Fetava 16/599

¹³ Mecmu Şerhul Muhezzeb 9/85

¹⁴ El-Muğni c:9 s:392-393, Kurtubi Tefsiri c:6 s:77-78

¹⁵ Kurtubi Ahkamu’l-Kur’an c: 6 s: 52

Et Risalesi

"Müşrik hayvanı keserken üzerine Allah'ın adını anarak kesse dahi, onun kestiğini yemek haramdır."

İmam Begavi dedi ki;

"Aişe hadisinde Müslümanların Arabileri olan bir topluluktan bahsediyor. Bilakis bu hadisten şafilere besmelenin etin mubahlığı konusunda şart olmadığını delil aldılar. Tıpkı Begavi'nin şerhus-sunne'de zikrettiği gibi."¹⁶

İmam Serahsi dedi ki;

"Âlimlerin icmasıyla, iki şeyin helal olması dine bağlıdır. Bunlar; kesilen hayvan etleri ve evlenilecek kadınlardır. Mürtedin ise dini yoktur."¹⁷

فالأصل في الأشياء الإباحة إلا اللحوم والإبضاع

"Eşyada asıl olan mubahlıştır iki şey hariç; etler ve evlilik"

Dört mezhep, zahiriler, bütün fıkıh ve hadis âlimleri, besmele çekseler bile kitap ehli dışındaki müşrik, putperest ve mürtetlerin kestiğinden yemenin haram olduğunu bildirmişlerdir. Delilleri:

El-Mecmu Şerhi'l-Mühezzeb c:9 s:75-76/Şafii Fıkıhı

El- İkna c:5, s:92/Şafii Fıkıhı

Kalyubi ve Umeyra c:4 s:240/Şafii Fıkıhı

Kifayet'ül-Ahyar c:2, s:140/Şafii Fıkıhı

Nihayeti'l-Muhtac c:8 s:106/Şafii Fıkıhı

El-İdde Şerhu'l- Umdeh s:457/Hanbelî Fıkıhı

Gayeti'l- Münteha c:3 s:371/Hanbelî Fıkıhı

Menarü's- Sebil c:2 s:422/Hanbelî Fıkıhı

El-Kâfi c:1 s:647/Hanbelî Fıkıhı

Mümteha'l- İradat c:2 s:513/Hanbelî Fıkıhı

El-Muğni c:9 s:392/Hanbelî Fıkıhı

Bedaiu's-Senai c:6 s:2776/Hanbelî Fıkıhı

Tuhfetu'l-Fukeha c:3 s:100/Mezheplerin görüşü

Eş-Şerhu's-Sağir c:2 s:154/Maliki Fıkıhı

Eshelü'l- Medarik c:2 s:54/Maliki Fıkıhı

¹⁶ Begavi Şerhus Sunne 11/491

¹⁷ El Mebsut 10/104

Bidayetü'l- Müctehid c:1 s:473/Mezheplerin görüşü

El-Muhalla c:8 s:190 İbn Hazm Ez-Zahiri

Mezahibu'l- Erbaa c:1 s:726/Dört Mezhebin Fıkhı

Ayrıca Rasulullah (s.a.s) şöyle buyurmaktadır: “Mecusilerin kestiklerini yemeyin, kadınlarıyla evlenmeyin.” (Ebu Davud)

“Bizler harp diyarında bulunuyorduk. Bizimle beraber berberiler ve mecusiler de vardı. Onlar bize kesilmiş koç getiriyordu. Fakat biz onların kestiklerini yemiyorduk.” (Müslim)

Müfessirlerden Ebu Abdullah El Kurtubi – rahimehullah – “Bakara-173” tefsirinde der ki:

“ – Allahtan başkası adına kesilenler – Yani, üzerinde Allahtan başkasının ismi anılandır. Bu ise, Mecusi, putperest ve muattal (ateist) kimselerin kestikleridir. Putperest putu adına, Mecusi ateşe keser, muattal ise hiç bir şeye inanmadığı için keser. Âlimler arasında Mecusicin ateşi adına, putperestin putu adına kestiğinin yenilmeyeceği hususunda ihtilaf yoktur. Malik, Şafii ve o ikisinden başkalarına göre Mecusi ateşe, putperest de puta kesmemiş olsa bile Mecusi ve putperestin kestiği yenilmez. İbni Museyyeb ve Ebu Sevr, Müslüman ve müslümanın emri ile kestikleri takdirde caiz kabul etmişler...”¹⁸

Hanbelî âlimlerinden Ebu Muhammed el Makdisi mesele ile alakalı şöyle demektedir;

“Zimmî ve harbilerden olan kitabilerin kestiğinin mubahlığı meselesinde aralarında fark yoktur. Ondan başkasının kestiği haram kılınmıştır.”¹⁹

Hanefi fakihlerinden İbni Abidin Alâeddin Hasekinin (öl. 1088 hicri) “Durul Muhtar” adlı şerh kitabında bu mevzu hakkında Timurtaşî'nin sözlerine ettiği şerhi nakil eder:

“Ehli-Kitab istisna olmakla, putperest, Mecusi, mürted, cinli, atası Sünni olsa bile Cebri'nin (Cebriye mezhebi mensubu) kestiği helal değildir”²⁰

Hanefi imamlarından Kuduri “kimlerin kestiği yenir” meselesinde der ki:

“Müslüman ve kitabının kestiği helaldir. Mecusicin, mürtedin, putperestin ve ihramlının kestiği yenilmez. Eğer kesen “isim zikir etmeyi” kasten terk ederse, kestiği meyledir/leştir, yenilmez. Eğer unutarak terk ederse yenir.”²¹

Şeyhulislam İbn Teymiyye dedi ki;

“ Bunun için Ehli kitabın yemeği(kestiği) bize helal kılındı. Aynı zamanda delalet ediyor ki müşriklerin yemekleri(kestikleri) ise haramdır.”²²

Buraya kadar aktardığımız bütün nakillerde âlimlerin hepsi müşriklerin kestiğinin haramlığından bahsetmişlerdir. Öyleyse risalenin başında sorduğumuz 3 sorunun biricisinin cevabı açık bir şekilde verilmiş olmaktadır. Hepsı besmele de çekseler müşriklerin kestiklerinin yenilmeyeceği noktasında ittifak halindedirler.

2- Bu mesele ihtilafın olduğu meseledir. Öyleyse neden bu kadar katınsınız ve her zaman bu meseleyi gündeme getiriyorsunuz.

¹⁸ El Camiu li Ahkamul Kuran: 6/74

¹⁹ İbni Kudame el Hanbelî: el Muğni: 11/36

²⁰ Red dul Muhtar ala Durul Muhtar: Kitabız Zebaih

²¹ Ahmed El Kuduri: El Muhtasar: av ve Kesim babı

²² İktidates Sıratel Mustakim 1/225

Bu meselede bahsedilen ve ilim ehlinin kitaplarda zikrettiği hilaf şudur ki; bazıları Sahabenin icmasına muhalefet etmiştir. Yani sahabe ile onlara muhalefet eden bazı şaz görüşlerdir. Bu ihtilafa düşenlere İmam Ahmed gibi ilim ehli fakihler dua ederek Allah onları rahata ulaştırmasını demişlerdir. Biz bu ihtilafı bazı muasırlardan ve Ebu Sevr'den başkasından duymadık.

İbnul Kayyum rahimehullah dedi ki; “ Derim ki; fasit cevabın hilafı ona izhar olmamıştır belki de. Ona Ebu Sevr'in Mecusilerle nikâhlanmaya cevaz verdiği anlatılmıştır. Dedi ki Ebu Sevr adı gibidir²³. Ona dua etti ve Allah bu sözü söyleyene rahat vermesin dedi. Bu mesele onun yanında Sahabenin icması zahir olduğundan dolayı içtihadı müsamaha gösterilmeyen bir meseledir. İşte bu sahabenin fikhını gösterir. Mutlak olarak onlar ümmetin en fakihleridir. Onların fikhının onlardan sonrakilere olan nispeti onların faziletinin onlardan sonrakilerin faziletine olan oranı gibidir. Onların kanlarının haram olduğu kestiklerinin ve nikâhlarının haram olduğu görüşünü aldılar. Kanları asıllarına döndürdüler. Evlilik ve kestiklerini de asıllarına döndürdüler.”²⁴

Şeyhulislam İbn Teymiyye dedi ki; “ Mecusi ümmet hakkındaki söz iki asla bina edilmiştir. Mecusilerle nikâh putperest müşriklerle nikâhın haram olduğu gibi haramdır. İşte bu 4 imamın mezhebidir ki İmam Ahmed bunu zikretmiştir. Kestiklerinin haramlığı ve kadınları ile evlenmenin haramlığı noktasında 5 sahabeden rivayet etmiştir. Bu meseledeki ihtilaf bidat ehlinin ihtilafı gibidir. İkinci asıl ise; her kimin nikâhı caiz değilse tıpkı putperestler gibi onlarla sağ elinin altındakilerle ilişki de haramdır. Malik, Şafi ve Ahmed'in mezhebi budur.”²⁵

Şeyhulislam İbn Teymiyye dedi ki; “ Aynı şekilde sahihlerde sabit olduğu ve dolup taşıdığı gibi Hayber fethedildiği yıl Yahudi bir kadın Nebi sav'e bir koyun kesip hediye etmiş ve önüne sürmüştü. Nebi sav ondan bir lokma yedi. Sonra dedi ki; ‘ Bana haber verildi ki bunda zehir var.’ Eğer kestikleri helal olmasaydı Nebi sav onların getirdiğine uzanmazdı.”²⁶

Şeyhulislam İbn Teymiyye dedi ki; “ Kitap ehlinin yemeklerinin helalliyi Kitap, sünnet ve İcma ile sabittir. Kadınları hakkındaki söz kestikleri hakkındaki söz gibidir. İkisinden birinin helal olması diğerini de helal kılar.”²⁷

İmam Gazali dedi ki; “ Bizim Riddet ile mülkün mürtetten zevali hakkındaki aldığımız fetva onlarla nikâhlanmanın ve kestiklerini yemenin haramlığı noktasında dadır. Mecusi ve zındığı kestiğinin helal olmadığı gibi onların kestikleri de yenmez. Kesim ve nikâh birbirine paralel iki meseledir. Bu iki mesele Yahudi ve Hristyanlar hariç bütün kâfir sınıflar hakkında haramdır.”²⁸

Eğer müşriklerin kestiklerinin haramlığı noktasında az önce ortaya konan nakillerin hiçbirisi olmasaydı bile İmam Gazali ve Şeyhulislam İbn Teymiyye'nin sözleri yeterli olurdu. Çünkü onlar dediler ki; nikâh ve kesim birbirine paralel iki meseledir. Biri helal olursa diğeri de helal olur. Eğer biri haram olursa diğeri de haram olur. Öyleyse Kuran'da açık bir şekilde bulunan nasta da belirtildiği gibi; müşrik kadınlarla nikâh haram kılınmıştır. Çok açık olan bu nasta da belirtildiği gibi onların kadınları ile nikâh haram kılındı ise kestikleri de haram kılınmış demektir. İsalet ettiren Allah'a hamd olsun.

3- Müşriklerin kestiğinin haramlığında icma yoktur.

Bu şüphenin cevabı da az önce tafsili olarak geçmiştir. Ancak burada önemli olan nokta şurasıdır ki İcma ne manaya gelir, kaç çeşittir, ve önemi nedir?

²³ Sevr Arapça ‘ Öküz’ demektir.

²⁴ Ahkamu Ehli'z Zimme 2/816

²⁵ Mecmuatul Fetava 32/182

²⁶ Mecmuatul Fetava 21/532

²⁷ Mecmuatul Fetava 215

²⁸ Fadai'ul Batiniyye 1/158

İcma; Şeri delillerden üçüncüsüdür.

İcma lugavi olarak şu manaya gelir; ittifak demektir. Allah celle celaluhu şu sözünde Nuh aleyhisselam’dan bahsederken şöyle demiştir; “ Ortaklarınızı ve işinizi toplayın.”²⁹

Yani bana karşı savaşta ve düşmanlıkta bir araya gelin yani ittifak edin yani icma edin demektir.

Aynı şekilde Yusuf aleyhisselam’ın kıssası hakkında da Allah şöyle dedi;

“ Yusuf’u oturup bir kuyunun derinliklerine bırakmaya ittifak ettiler.”³⁰

Yani Yusuf’un kardeşleri onu kuyuya atmaya icma ettiler.

İcmanın istilahi manası ise; usul âlimlerine göre; Muhammed sallahu aleyhi vesellem’in ümmetinden olan âlimlerin dinin işlerinden bir işte ittifak etmeleridir.

İcma Nebi sallahu aleyhi ve sellem’in vefatından sonra olur. Çünkü o yaşarken ihtilafların döndürüleceği ilk merci o idi. Tabii ki icmanın kaynağı da teşrinin merkezi olan Kuran ve Sünnettir. İcma ilim ehlinde olan müctehidlerin ittifakıdır. Avam ve cahiller aynı zamanda dinden çıkanlar bunun içine dâhil değildir.

İcmanın hüccet oluşunun dayanağı ise şudur;

İcma şeri bir delildir. Kitap ve sünnette bunun delili olan birçok nas vardır en meşhuru ise;

“Doğru yol kendisine apaçık belli olduktan sonra, Peygamberden ayrılıp, inananların yolundan başkasına uyan kimseyi, döndüğü yöne döndürür ve onu cehenneme sokarız. Orası ne kötü bir dönüş yeridir!”³¹

Şüphesiz Resul’ün yoluna uymaktan yüz çevirmek azabı gerektirir. Aynı şekilde ayette de belirttiği gibi Müminlerin yoluna muhalefet de azabı gerektirir.

Tirmizi’nin İbn Ömer’den rivayet ettiği hadiste Nebi sallahu aleyhi ve sellem’in şöyle demesi icmanın hüccet oluşunun delillerindendir. “Ümmetim delalet üzere icma etmez.”

Buna benzer âlimlerin kitaplarında zikrettiği deliller mevcuttur. Onların sayısı Allah Subhanehu ve Teâlâ bilir.

Hiç şüphe yok ki İcma ilmi ile amil âlimlerin bir araya toplanmasıdır ve bir görüşte ittifak etmeleridir. Yine hiç şüphe yoktur ki Sahabe bu ümmetin en faziletli ve en hayırlılarıdır. “ İnsanların en hayırlıları asırdakilerdir, sonra onlardan sonra gelenler ve sonra onlardan sonra gelenlerdir.”³²

Şüphesiz ki âlimler icmanın vuku bulmasının mümkün olup olmasını uzun uzun tartışmışlardır. Özellikle Rafizi ve mutezilelerden bir kısım bunun İctihad kapısı açık oldukça mümkün olmadığı söylemişlerdir. Ancak şurası bir hakikattir ki sahabenin icması mümkündür. Çünkü Ömer ibnul Hattab döneminde ilim ve fıkıh ehlini toplar işlerini onlarla istişare eder ve bir karara bağlar. İşte o zaman o fakihlerin icması muteberdir.

Şeyhulislam İbn Teymiyye dedi ki; “ Biz birçok meseleler okuttuk ve icmaları gördük ancak nassa dayanmayan bir icma görmedik.”

Yani İcma muhakkak muteber olması için zaten nassa dayalı olması gerekmektedir. Bu yüzden sahih icma açık bir nassa muhalif görülsede kesinlikle bu icmayı destekleyen açık başka bir nas vardır ancak bizim hatalı görüşümüz bu nassan habersiz kalmıştır. Birçok kavim zamanında Müslümanların icmasına muhalefet etmişlerdir. Çünkü kendilerine göre nas getirmişlerdir. Ancak onlar nasları yanlış anladıklarından dolayı icmayı anlayamamışlardır. Örneğin Hariciler’in hakem meselesinde insanlara muhakeme olmanın küfür olmasını iddia etmelerine rağmen ümmetin ilim ehli insanlara ihtilaf ettikleri meselelerde muhakeme olmaya

²⁹ Yunus 71

³⁰ Yusuf 15

³¹ Nisa 115

³² Buhari ve Müslim İmran İbn Husayn hadisidir.

icma etmişlerdir. Ancak hariciler de bu icmaya karşı çıkarken kendilerine göre açık olan ancak anlamadıkları bir nassı getirmişlerdir. Oda şudur; “ Hüküm yalnızca Allah’a aittir.”³³

Ya da rafizilerin batıl görüşlerine delil olarak şu hadisi getirerek Ali hakkında nübüvvet iddiasında bulunarak kendilerine göre Ali’nin sahabe oluşunda ümmetin yaptığı icmayı reddetmeleri de bunun misallerindendir. “ Sen benim yanımda Musa’nın yanındaki Harun mesabesinde olmaktan razı olmaz mısın?”³⁴ Hâlbuki onlarda bu ümmetin icmasının bu nassa muhalif olduğunu iddia ederek bu icmayı reddetmişler ve bu batılı kendilerine din edinerek sapmışlardır.

Sonuç olarak Naslar sahih ancak onların batıl anlayışları sahih değildir. Onlar icmaya yanlış anlayışları ile muhalefet ettiler. Yoksa sahih bir nas ile muhalefet etmediler.

Ulemanın meseleye dair icmaları geçmişti. Öyleyse her müslümana düşen en güzel şekilde müşriklerden beraat ederek onların kestiklerini de yememektir.

Risalemizi Şeyh Ebu Batın’ın faydalı fetvası ile tamamlıyoruz;

“ Kitap, sünnet ve icma iki kitap ehlinin dışında kalan kâfirlerin kestiklerinin haramlığına delalet etmektedir. Allah dedi ki; “ Kitap ehlinin yemekleri size sizin yemeklerinizde onlara helal kılındı.” İbn Abbas dedi ki; ‘ Yemeklerinden kasıt kestikleridir.’ Aynı şekilde bütün tefsir âlimleri de böyle tefsir ettiler. Ehli kitabın kestiklerinin helalliği özeldir. Onların dışındaki kâfirlerin kestiklerinin haramlığına da delalet eder. Şehirlerin âlimleri bu ayetin mefhumunda ehli kitabın dışındakilerinin kestiklerinin haramlığını delil almışlardır.

Ahmed Müsned’in de şunu rivayet etmiştir. Dedi ki Nebi sav; “ Et aldığınız zaman Yahudi ve hristyandan aldı iseniz onu yiyin. Ancak mecusiden aldı iseniz yemeyin.” Said ibn Mansur süneninde rivayet etti. Güzel bir isnad ile rivayet etti. İbn Mesud dedi ki; “ Ehli kitap ve Müslümanların kestiklerinin dışında kesenlerin kestiklerini yemeyin.”

Vezir ibn Hubeyr’e dedi ki; Ehli kitabın dışındaki kâfirlerin kestiklerinin mubah olmadığına icma ettiler.”

İşte risalenin başından beri anlatmaya çalıştığımız gerçeği şey bu özlü ve kısa fetvasında ortaya koymaktadır. Ayrıca onun fetvasında asrımızın müşriklerinin ehli kitap hükmünde olduğunu söyleyerek kestiklerinin helal olduğunu söyleyenlere de reddiye vardır. Bir takım insanlar tamam müşriklerin kestikleri haramdır. Ancak bunlar müşrik değil ehli kitaptır dediler.

Öncelikle ehli kitap cumhurun tanımı ile Yahudi ve Hristyanlardır. Sadece Hanefiler ucu açık bir tanım yaparak demişlerdir ki; kendilerine kitap verilen kâfirlerdir.

Bu asrımızın müşriklerinin de ehli kitap olduğunu söyleyenler bu tanımı alarak dediler ki; Âlimler Mecusilerin kitap ehli olup olmamasında ihtilaf ettiler. Hatta Ömer r.a. Mecusilerin araştırılmasını emretti. Çünkü kitap ehli iseler muamelatını ona göre düzenlemek istedi. İşte bu ve buna benzer rivayetleri göz önünde bulundurarak bugün kü müşriklerinde kitap ehli olduğu görüşünü ortaya attılar. Ancak bir noktayı gözden kaçırdılar. Az önce Ebu Batın’ın fetvasında da geçtiği gibi Nebi sav’in Mecusilerin kestiklerini yemeği men etti. Eğer Mecusiler kitap ehli olsaydı Resulullah sav bunu söylemezdi. Demek ki Mecusilere bakarak ve onlarla bu toplumu kıyas ederek bunların kestiklerinin mubah olduğunu söylemek pek de tutarlı bir iddia olmamaktadır. Allah en doğrusunu bilendir.

Allah her şeyin en hayırlısını bilendir.

Başarı ancak Allah’ın dilemesi ile. Övgü yalnızca onadır. O rahman ve rahimdir...

³³ Yusuf 40

³⁴ Buhari ve Müslim; Sad ibn Ebi Vakkas